

ХАБЫАТ 1951 СЫЛ АЛТЫННЫБЫ 15 КҮНҮТТЭН ТАХСАР

Кэрэ зүйгэтигээр

САҢА КИНОТЕАТР ҮЛЭТИН САБЛАЛААТА

Тийм сирин улуустарыг бичир бастагшаа 120 мястолдох аягыг техниксийн толору хаачыгдыбыг «Айыллаан» кинотеатр олунуу 14 күнүгэр үөрүүдөх аһыгдыгата буолла. Минтан ыла Россия кинотеатрдарын кытта тэтиг санаттан-сага кириин корор кыахтаныгбыг. Киног саалата аһыгдыгын 3D форматтаах экраннаах, тыастыгын-уустуун, олорор олоһоосту-гун барыта саналыгын олоһулугубут.

үлэни бэлхит, тэрийсигит дьоннор-
бут, ыгырдылаах ылдыгтарбыт сы-
аналаачылар. "Куйаар" ХЭТ салайаач-
чыта Алена Егоровна Пестрякова, "Рис-
фианс" ХЭТ генеральный дириктэре
Дмитрий Петрович Захаров, "Туймаа-
да строй" ХЭТ толороочу дириктэре
Дмитрий Дмитриевич Иванов, "Лена"
ХЭТ генеральный дириктэритин солбуу-
ааччыта Константин Константинович
Пестерев, Кулгуура уонна духуобунас
министэриститэтин киинэ уонна
мультимедийнай технологиялар сай-

дыяларын сүрүнүүр специалиһа Ирина Андреевна Энгельс, СР кинематографистарын союһун председателэ Иннокентий Иванович Аммосов кэлэн ээрдалзэтилар, кинотеатр үлэтэ үйэлээх буоларытар бағардылар. Сырдык, санга кинотеатр күлүүһүн Дмитрий Дмитриевич Алена Егоровнаа туттарда. Улууспут баһылыга Семен Илларионович Юсупов, нэһилиэк баһылыга Степан Анатольевич Саргыдаев, Алена Егоровна Пестрякова "Айыылаан" Сынныалан киһини санга тыһынаабыт дьонго аат-суол анаатылар, Махтал суруктары туттардылар.

Алена Егоровна уонна киһи хамаан-
дата: "Төрөөбүт дойдута туох эрэ саҥа
хамсааһыны, үтүө дьыаланы кыллар-
бит киһи дьэн санааттан үлэбитин
саралаабышыт", – дьэн этэллэр. Кыр-
дык, төрөөбүт дойдута таптал, бириэ-
мэнэ, ыраарынан кэмнэммэт ураты
күүс. Дойдун сайдарын туһутар сы-
раарыҥ-сылбаарыҥ аахсыбакка туруу-
ластаххына эрэ киһи албаҥи ситиһэр,
аата үйэлэргэ ааттанар. Эмээ биэр он-
нук санаалаах Дмитрий Петрович За-
харов биэр сыт анараа еттүтүр ыраах
Москва куорат киһотеатрыгар олорон,
торр манчык саала билиэхэ эмээ, Чу-
рапчыга, туруу суохтаарый дьэн тол-
кутуан Чурапчыга кэлэ сылдьан, би-
ир санаалаахтарыҥ кылгта түмсөн, үлэ-
ни саралаабыттарыҥ туһуна кэпсэтэ.
Бу күрүк патристическай тыһынаах

үтүө сүрэхтээх дьонноох буолан, дойдубут сайдар, кэскиллэнэр.

Салгыы санга кинотеатрга 3Д ачык-кынан быстах видеороликтары көрдөрдүлөр. Кинизэр илэ бэйэстөнөн киирэн, илэтинэн субу тутан, ыһаах курдук ураты эйгэзэ ыһыларарын. Бырааһыннык күн икки кинизэр сааланы толору дыон тогуруһан, кинэ кэрэхсибилэ ыһаа. Кинизэр сыдыарга попкорн, сок атыһыланара дыону, чуолаан олоһу үөрдүө.

Инниэстигин "Айыппаан" кинотеатр сайдан, бары ирдэбилгэ эппиэттигир кафеланан өссө кизэргийэ. Надралэ устатын тухары араас киинэлэри көрдүрүө. Култуурунай сынньанар киэргэс биһр дойдулаахтарым бары бэрэдэлэ тутуһан, харыстыбыллаахтык сыһыаннанан, кинотеатр үлэтин үйэттигиэриг диэн ыгырабыл. Тылэ сириин сайдыытыгар туһуламмыг быралыраама бастакы хамсааһыннара инниэстиге да Чурапчыга сааланан, атын улуустарга холобур буола турарыгар багарарыг.

Нарьяна БУРЦЕВА

Одундуй 12 хүнгээр "Айлыг" Куо/ТСК А.П. Гоголев аяллын Чурагчдаагын искусство оскуолата Аксений уоина Наталья Поселестамлар аяллын Дьоксуудайагын хореографической коллеж "Витини биэргэ искусство зүйлэлтэр" дин холбохуугаах бырайлактарынан ыалдыгтаан аастаар. Бу бырайаг олохо киллэрбит СР үтүүлэх артымыската, преподавател, биэр дойдуулахыгт Дария Ивановна Дмитриева, искусство оскуолатын дрижэстэрэ Маргарита Гаврилевна Старостина сымлаа тахсан. бу ыалпыг үлэ инникылээх буоларын туошуулан илин тутустуулар, эдэрдэ эттилэр.

Бу курдук балепныт бастакы чааһыгар Чүрөпчылгааы искусство

БАЛЕТ АЛЫПТААХ ЭЙГЭТИГЭР

оскулатын преподавателлэрэ Сар-
даана Дорогулова, Клара Кириллина,
уонна үөрөнкүчүлэр күүстэринэн
туруоруллубут П. Чайковский "Ще-
лкунчик" балет быйа тардыгытын ытыс-
тыаһа доһуууллаах көрдүрдүр.
Сүүрү оруула Машаны Илона Ефре-
мова, Щелкунчикта Тамерлан Криво-
шапов, кутуйахтар хорусуларын
Лидя Старостина, кутуйахтары 1-кы
5-с кылаас оҕолорү, куукулалары 3-
кылаастар, хаар кымырластарын, си-
бээкчилэр үтүкүүлэрин 1-кы кылаас
кыргытара, орусабай балыс 5-с
кылаастар толорон, кизит биһирөөлү-
мүһүлүр. Оскуола оҕолору
төрөнкүтөрүн кытта кизит, сааланы
толорон, балеты сэртин көрдүр.
Кыраачан кыргыттар, улааттар сыа-
наҕа тиксэһин балет бастаагы хамса-
ныларынан илмээтэик толорон, дьон
биһирөөбүһүн быйаан мүһүлүр.

Изож чыгыштар Аксения уюмун Наталья Посельскаялар аатынан Дыкуускойдаары хореографической колледж устудьоннара аатырбыл үнхүүлэртан быһа тардылары көрдөрдүлэр. Ол курдук, Ж. Бизе-Шедриш Юный тореадор үнхүктүтүл Валерий Аргунов, В. Соловьев-Селой "Топик" нумажини "Тарас Бульба" ба-

леттан Афоня Максимов, П. Чайковский "Спящая красавица" балетттан принцесса Флорина үнжүүтүн Саскылана Арикакова уода араас биригэн бiлiр кыраһыбай үнжүүлери туруурдулар. Калбат устудууоннар бары да норуоттар икки ардыларынаагы күрөх кыттылыахтара, кыйылыахтара ибiт. Кинилэр санга балет ойлгөлөр убанан эрер кырчачан ишчилэччилэргэ холбоур бүхүлүлөр. Барыта 12 нүмүргө уол оор хоруй, куустоох майгытын, кылыс пайын-намчы убулутатын арыяр бииртэн биир үчүгэй үнжүүлөр таахтылап.

Бу бырайыак сүрүн сыалын-соругун Чурапчыгады искусство оһуомманын дириэктэрэ Маргарита Гаврильевна Старостина маннык кэпсэти:

- Бу бырайыак багытах, талааннах оорлорбуг инниэтин сайдаллар, билиэр култуура деггиллэрэ буолан, үүнэн тахсылларыгар анаан тэрийинна. Бу көрүһүүгү идеялаан тэрийбит кинийбит Д.Н. Ермакова буолар. Күни - 40 сылыаастаах завуч-методист. Оскуолабытгар быһыл үрдүк таһымнаах хореографическай эбиги кылаас аһылтан үлэтин саарла-

ата, Ишвикетин нүэмэрбитин өсөө сэтгэрэн-хоторон, XIX -с "Манчаары ооннуулар" кытгар былааннаахпыт. Бу көрдөрбүт бөлөгүлүгэр оро реалитационнай кинизиттен 12 оорну, ыгытабыллаах ботэркиннэрбитин ыгыран сыргыттынардыбыт. Манньк кулгуурунай сынналанганарга дүйэ көргөн бары колон сымдьян, кулгуура кэрэ эйгүтигэр өйдүүн-сааалыын сайдалларыгар барарабыт. Бырайыактыг олоххо кииреригэр улууу дааһалтаа улахан күүс-көмө буолбутугар махталбыттын тирдэбэт. Оголорбут бүтүн балет сүдү алыбар ыларан, хореографическай колледж устудуоннарын үгүсүүлэрин көрөн, иккө-хоро кэпсэтин, олус элбөх уоһут ылан, балеты сөнгөрүмлэрэ күүһүрбүтэ саарбага суох. Ишвикетин сибээспитин быкпапка, бойо-бойоттон үөрөнкү, элбөк сиптэнэрэ кынаттаннабыт, бары да астыһабыт.

Кырдых да, оролор санганы, сонуну көрөн, балет бүтүүтө характара чагылдыгыга бырайыак инникилээн туюбулаата.

Н. БУРЦЕВА.

«Манчаары ооньчуларын» көрсө

КҮН БҮГҮНГҮТТЭН ЫЛСАН ҮЛЭЛЭНИЭБИГ

(Улуус спордун ветераннарын,
актыбыыстарын ынтырыышлара)

Бишлэг, Чурагч улууһун ветераннарын бэрэстэбилтэлэрэ, быйылгы үүмүт сылыгыт сүрүн соругунан буолбут Боотурускай улуус түрүттэммитэ 375 сыла, 19-с «Манчаары оонньуулары» ытылалларын уонна улууспутугар «Чөл олох - тыа сириг сайдыыта» дигэн дириг, кизиг ис хоһоонноох улууспут дьонун-сэргэтин биэр өйгө-санаага түмэр, ситиһиллэх үлөр-хамнаска өрө күүрдэр, олохпут чэчириг сайдырыгар олук уурап дьаһал тахсыбытын биһиргиибит. өйүүбүт.

Библии улууспут сарии, сут-кураан, күүс өтүгүнэ Хоту көһөрүү сыалларытар демографическай, социальнай уонна экономикай сайдыыбытыгар өтөрүнэн оспот охсууну ылбыта. Бу кэм тыһынаах туоһулара - биһиги, ветераннар, республикабыт, улууспут экономикага чэкириги сайдарытар, тупсарытар түүннэри-күнүстэри үлэлээн, үлэттэн дьоллонон, билигин төһө да бо-чуоттаах сынныаланна олордорбут, улуус дьаһалтата ыһтар политикатын, үлэтин-хам-наһын, ситиһиһилэрин хайыаттан, телесидениет-тэн, араадыһаттан истэ-билэ олоробут, ис сүтэххилиттэн астынабыт уонна кизин туттабыт.

Бийигл сайын ыгыглылар дыһаллара арас дойду дыно, күрөхтөнөччилэр, албах малдыт калаллара былаанналар. Малдыгтары корсорге эрдэтэн көүрдүүтэ, өрөмүөннэ, ис-тас үлэлэргэ хас биирдибит, ким да туора турбаһа, былааннаах үлэни ыгтан, субуогунньуктарга көхтөөхтүк кыттан, материалнай да өттүнэн көмөлөһөн, бары бүтүүн турунан куураһаа-ран туран, күн бүтүнүттөн ылсан үлэлэһиһиһин.

"Норуот кууһа - көмүөл кууһа" диил мээһинэ этиллэбит. Онон байыһылтиһэн холобур буолуодун диил үлүүсүт бары олохтоохторун ыгыраабыт.

Чурапчы удууһун ветеран-
спортсменнара, астыбыыстара

Сытыы болпуруос

Специалист трибунала

ГИДРОПОННАЙ
КҮӨХ АҢЫЛЫК

Гидропоннай күөх аһылыгы кыһын устата бэлэмнээххэ сөп. Бу белоктарынан, битэмплин-нэриэн, минеральной веществаларынан баай буолан, кыһын сүөһүтэ улахан суолталаах эби аһылык.

Мань бэлэмнииргэ икки ньыма туттуллар. Маннайгытынан, туораах бурдугу үүннэрэн, күөх маассаны сийистэри кытта сийити. Ик кыһын, бурдугу кырбамыт соломоор, окко, күөл быһыгыт үүннэрэн, күөх маассаны, сийи-күөл быһыгыт субстраттары кытта сийити. Бу ньыманы туһанар буоллаахха, күөх маасса үүнүүтэ балтараа, икки төгүл элбиэн сөп.

Гидропоннаа ньыматынан күөх аһылыгы бэлэмнииргэ бары култууралартан ньэчимиз-эн, эбиэс ордуоттар ССХНЧИ-гар онгоһуллубут уопут көрдөрөрүнэн, үүннэри аһыгытлар дьыттын температурата 22-25 кыраадыс сылаас, электривестовонан үчүгүйдүк сырдатыллы-быт буолуон наада. Үүннэри иэтин биир квад-ратнай миэтэрэ 2,8 киилэ туораах бурдук кутуллар. Саамай элгийтээх үлээн үүнээйи аһатыгы буолар. Аһатарга минеральной туустартан суурадаһын бэлэмнэнэр. Холобур, 1 тонна ууга 500 г суперфосфаты, 500 г калий-най селитраны, 200 г аммиактаах селитраны, 300 г сералаах маһыы холбуу кутан суурай-ылар. Ону таһынан микроэлементтери эбэл-лэр. Холобур, хлордаах тишери, борнай кисло-таны, сера аһылаах алтан туустарын тутту-ооха сөп. Үүннэри 1 квадратнай миэтэрэ 3-3,5 литэрэ итигилик суурадаһын кутуллар.

Надизэл курдугунаан күөх маасса уһуна 20-25 сантиметрга тэннэр. Ону сийистэри лог-лу тардан ылан сийитилэр. Маньк ньыманан үүннэри 1 киилэ туораахтан 6,6 киилэ, оттон үүннэри иэтин квадратнай миэтэрэтиктэн 20-25 киилэ күөх маасса ытыллар. Арыт күөх маассаны сийистэри буолбакка, отун кырыһан сийитилэр. Оччоро надизэл курдугунаан кы-рыллыгыт от кэчээриллэр, сизмэ ороскуота лапта аччыыр. Ол эбэтэр 1 киилэ сизмэ 92 ки-илэр тийиэ күөх үүнээйи биэрэр.

Гидропоннай күөх үүнээйи үс ыһыттан алта ыһыт диэри саастаах ыһыттарга хо-нука 150-300 г, ыһахтарга 1-2 киилэ, аһыттар оустарга 2-3 киилэ, убаһаларга 400-500, уула-ах биэрлэргэ 1-2 киилэ бэриллэр.

Күөх маассаны ордук күөл быһыгыт үүннэрэр табыластаах. Быһык араас мине-ральнай веществаларынан баай буолан, мине-ральнай туустар туһанылыбаттар. Быһык-ка гидропону үүннэригэ 18 кыраадыстан тымныта суох сирдэргэ үс дьаарыстаах стеллаж онгоһуллар. Аллараа дьаарыс муо-статтан балаһа үрдүк буолар. Аһыттар икки ардылара миэтэрэ аһадыгыт онгоһуллар. Дьаарыс үрдүн аһын 25-40 ваттаах электро-лаампа туруоруллар. Итиктэн күөстөөх лаам-паны туруордаахха күөх маасса хатыан сөп.

Стеллажтары полиэтиленовой бурһуһунун сабаллар. Ол үрдүнэн 4-6 см халыһаах быһыгыт тэлгэтиллэр. Үчүгү, тахсылаах сизмэни 12 чаас устата уунан илтиллэр уонна стеллажтарга тарата ку-туллар. Таратыллыгыт сизмэни 1-2 см халыһаахтык быһыгытын сабыллар уонна күн аһын аһаах лейканан уу кутуллар. Уон хонугунаан күөх маасса 15-20 см үүнэр. Ону сийистэри ылан сийитилэр. Сибииһы оһугулар суукага 50-70 граммы. Улахан сибии-һыларга 500-700 граммга тийиэ.

Биер квадратнай миэтэрэ стеллажка 4 киилэ эбиэс, ньэчимиз эбэтэр салиһинэй сиз-мэ, вика-эбиэс эбэтэр горох-эбиэс булка-дыктарын 5 киилэ тарата кутуллар. Биер квадратнай миэтэрэ 50-70 киилэ күөх маасса-ны сийистэри ытыллар. Ити 1000 сибииһы эби аһатарга сөп буолар.

Быһыкка үүннэриллибит гидропон күөх маассатын сүөһүтэ эби аһылык быһыгытын сийи кытарааһын аһытар, ньырай уонна сибииһы оһугун дьылаһыах тахсылары урдэтер, кыра сүөһү туһата суох өлүүтүн намтатар.

А. Ф. АБРАМОВ,
биологической наука доктор.

най болпуруосгарга солбуйааччы И.П. Уаров салайан багыт.

Бастаан Иван Яковлевич обще-ственной палата үлэтин, сорукта-рын туһунан кылгас кыргыч тылы эттэ. Ол кэнниттэн ыһыгытлар, этиилэр, туруорсуулар олус аһаастык бардылар. Ол курдук, үөрэх управлениетын начальнига К.К. Чичигинаров, ОДКХ-тан П.П. Пилигин, «Сага олох» хаһыат редактора А.А. Захаров, айылга

гэрбитэ буолар. Ити 10-ча сыл-лаагыта тутуллубут таас балыһа анарынан «бүөлэммитиги» түмүтүр үгүстэр, атын дьоннор чу-рапчылар таас балыһаахтар толору мааччылыгылаахтар диэх курдук өйдөбүллээхтэрэ чакчы буолуо. Дьингэр, онук буолбатах. Аһаастас аһыт үйэ 30-с сылла-рыгар тутуллубут эргэ ба-лыһабыт дьыттын өссө да туһанан, 70-ча сыллаагыта

ТААС БАЛЫҤАБЫТ 2-с УОЧАРАТЫН

ТУРУОРСУОҔУН

харыстабыллы кэмтигитин салы-ааччыта М.П. Догордуров уода бэйэлэрин санааларын, туруорсууларын эттилер.

Олорго барыларыгар тохто-обокко туран, бэйэм тоһоволоон, таас балыһабыт 2-с уочаратын тутууну саралырга туруорсугун уонна Иван Яковлевичка бу эти-бин үрдүкү салалтага тиздэригэр көрдөстүм.

Кырдык, биһиги чуратчылар, үлэ үгүс көрүннэригэр республика инники кэккэ иһэрбит сы-мьыа буолбатах. Быһыл, «Манчаа-ры ооньчууларынан» сибээстэн, тутуу бөрү ыһыгыла турарын ба-ры билэбит. Мин санаахтар, туту-уга, социальной хайыскага үгүстэртэн хаалан иһэр салаабыт киин балыһабыт материальной-технической базата мөлгө, эр-

онгоһуллубут урукку райсовет хоһугоратын амбулатория, авто-вокзалы терапия отделенията огостон, 21-с үйэ 13-с сылыгар бардыбыт. Оһон элбэри эпшэккэ эрэ таас балыһабыт 2-с уочара-тын тутуутун саралырга бары күөскэ туруорсуоһун дьин этти-эхтин. Оһо бу олунуу 26-тан садаланар республика правитель-ствотын отчуоттарыгар сир аайы бас-көс дьонунан тыл этиггэрэн туруорсарыт сөп этэ.

Ытаабат оруну эмсэхтээбэт-тэр» дьин саха өһүн хоһоонунуу нэһилиһинэ, дьон-сэргэ аллара-аттан күөскэ туруорсубат буол-лаһына, өссө да 10 сыл маньык мөлгөх усулуобуйага олоруохту-ун сөп. Оһон хатылаан этэбин, ба-лыһабыт салгы тутуллубутун күөскэ туруорсуоһун дьин ыһырабын.

Иван ПОНОМАРЕВ.

Истинник санаан

АЙЫМНЫЛААХ ҮЛЭ – ОЛОХ ДЬОЛО

Мин 2001 сыл саас рес-публика чулуу ба-лыһааларыгар көрдөрөн, эмтэнэн, ыарахан диа-гностаах, олохтон туору-урга «уураахтанан» дөй-дубар Чурапчыга Саха Республикатын үгүлээх бырааһа Григорий Эду-ардович Кузьмин салайар терапиятын балыһаты-гар ыарахан туруктаах киирбитим. Коллектив миигин оһугуу бөбөйдэ-эн, көрөн-истэн тыһна-ахтар ааһан сийиэт айха-лы, мунгура суох махталы этэн суруйабын. ВТЭК Дьоккуускайтан кэлэн көрөн баран «аһас уһуо суох, аһыгыскы ха-мышыһа кэлэригэр син биер тийиэ суох» дьин быһаараннар, 1-кы груп-палаах инбэлиит буол-лум Икки сыл буолан ба-ран, эмиз хамыһыһа кэ-лэн быраастар тыһнаах-пыттан наһаа сөхтүлэр, өссө туругун тупсубутун бэлэстэтиллэр.

Ол эрэн билэтин таах оһорбончун. Туох эрэ туһалааһа айдарбын, су-руйларбын дьин бадала-ахпын. Кэргэммиээн оройуонмут үгүө дьонун, урукку кырдыастарын, айылгатын, ыһахтарын, сэрин, тыыл ветеранна-рын, улуус сайдытын, тыа хаһаайыстыбатын эйгэтин, маннайгы Пре-зидент М.Е. Николаев, он-тон В.А. Штыров, Е.А. Бо-рисов кэлэ сылдыбыт түгэннэригэр хаартыс-калары, киинэ устуула-ры сөргөхсүтөн, хомуйан, матырыяаллары наар-таан, ааттаан-суоллаан

Олохтун уһатар, дьон дьолун түстүүд быһыһыт, түүнэри түбүтүрэр, аакса-суолта кыһаммат, айылгатын айдарылаах, олус сэмэй, дьин олохторун биэрэн, өйдөрүн-санааларын, сырларын-сылбыларын ууран, быһыһыкка-көстүбөккэ бэй-элэрин идэлэрин чакчы үчүгүйдүк баһылаабыт, өр сылларга үлэһип манган хала-аттаах аһыһааларга, чөл, чэгин олох түсүгүтүгүтүр, эмчиггэр, техүлэһиггэр аһа-ана биллибит үлэлэрин көрөн-билэн, үрдүктүк сыналлаан барда махтал тылларын этэбин.

суруйуу үлэте элбэх.

Уһун сылларга эмтэ-нэрбөр терапия саналы-сайдан иһэр. Сып-сыр-дык, ып-ыраас, күөбүнэн чалтийбит сибэккилэр, дьону көрөр-истэр быра-ас хонугар ыарыһахтар махтал тыллары араама-ланан ыһанан турара, би-тэмийиннээх, натуральной аһара, сага оронно-ро-барыта тупсарай.

Терапияны билитин терапевт-кардиолог бы-раас Марианна Юрьевна Давыдова салайар, өр сылларга үлэһип меди-сэтралэр В.Г. Сивцева, Л.А. Лыткина, Н.Н. Новго-родова, А.А. Николаева, А.С. Кириллова, Е.А. Ное-ва, олус уһунук үлэһип сылдыар санитарка Н.Г. Петрова, киини кыт-та М.П. Слепцова, В.С. Еф-ремова уйаһас дууһалаах эмчиггэр, үлэһиггэр тоһолохтон өйөөн палаа-таларга кыллараллар, эм-тиллэр. Биһиги улуус-пуг балыһааларын, эм-чиггэрин салайан олорор дьоммутун ыһыктыгыт кылаабынай быраас А.И. Коркин, солбуйаач-чылары Р.В. Пахомов, А.В. Седалищева, М.А. По-пова, поликлиника сэби-дистэй Е.Е. Слепцова, ла-боратория салайааччыта Л.М. Григорьева, куукуна үлэһигэ Е.П. Березкина, эмчиггэр Е.С. Оконешни-

кова, А.К. Пахомова, улу-ус балыһатын бары үлэһиггэрэ улууска ыы-тыллар бары дьаһалларга көхтөөхтүк кытталарын билэбит. Киинэр донор-дар, лектордар, талаанна-ах иистэннэһинэр, уруһуйдугтар, ырыһыттар, дьиннээх Далбар Хотугтар, ыал амарах ийэлэрэ, аралара, эбээлэрэ, эһээлэрэ, ытык-танар дьон араас тэр-рээһиннэргэ спонсорды-ыллар, аһымал акция-ларга кытталлар, эрэллэ-эх доргуттор. Лор-быраас А.А. Попов 5-6-с сылын инбэлиит оһолорго, «Ти-рэх» тулаһаах, социаль-най көмүскэл суохтарга лааһыр оһоллорутар, төрөппүттэригэр харчы-нан көмөлөһөр, Кыайы күнүн парадтарыгар ара-ас макеттары айан («Ка-поша» ода) оһоллору, кыр-дыастары сөхтөрө уердэр. Чуучулунан ара-ас кыыллардаах музей-даах. Манна оһолор сыл-дыан, көрөн элбэри билэ-лэр, айылганы көрөхсүн үөрэнэллэр. Сахалы ки-инэ уһулларыгар көмөлөһөр улахан мах-таллаах дьыаланан дьа-рыктанар. Биһиги улуус маньык сэмэй, үгүө-ма-ны майгылаах эмчиггэр-битинэн киин туттабыт.

Аһыгы санаан, ах-тан ылым. Уйаһастык

уйаһыан, уранык умсу-гуйан уһун сылларга эм-тэбит дьоннорбур улахан махталбын тиздэбин! Киин аһыттарга биэрбитэ ол буолар - бараммат ба-айа, дьонно өгөн кэлин биллиэхтээх, бэйэһэр теннен кэлэр кэмнээх. Дьон үгүөтүн умнубан-кын. Хас биердиги киин дьоллоох түгэннэрдээх, кайаан да ити күнү күүтүгүтээх. Киин дьон ортогутар онгорор, киин дьолун дьонунан онгорор. Күндү дьонум, дьонно биэрбит үгүө санааһыт тутунан да кэмнэмэт, бэйэһиггэр, дьин кэр-гэнгитигэр 100 төгүл үгүө дьыала буолан төнүнүн. Кэлэр кэчээр-и ыһааттаргыт кэчээлээх, сайдыһаах, дьоллоох дьон буолунар! Саньыр санааһыт утахтара сайда-үүнэ турдунар, санааһыт тийибэт саһахтара сыр-ды, угуһа турдунар. Ай-быккыт айхалланын, алдыһыт аһыһасты-тын!

ЕМКАЖЕНКИНА,
көһөрүлүү кыттыла-лааһа, үлэ ветерана, соци-альной педагог-этнолог,
Россия Суруналыһта-рын союһун чилиһинэ,
Чурапчы нэһилиһин
Бочуоттаах олохтооһо.

